

6ο ΓΕΛ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Τμήμα Α2

Υπεύθυνη :Κα. Ρούση Βασιλική

Μαθητές :

Κεχαγιάς Αχιλλέας

Κεχαγιάς Λάμπρος

Κολοβός Σωτήρης

Κοτίνης Περικλής

Κουτσομπίνας Αχιλλέας

Κουτσομπίνας Γιώργος

Κωνσταντίνου Αμαλία

Κωστάκη Μαίρη

Κωσταρά Χαρά

Κωστοπούλου Δέσποινα

Λουκόπουλος Βασίλης

Μαρνέζου Πηνελόπη

Μπαϊρακτάρης Κώστας

Μπεκούλη Αριστέα

Μπουρδούνης Γιώργος

Παναγιωτόπουλος Πάνος

Παπακαμμένος Σωκράτης

Παπατρέχας Χρήστος

Παππά Γεωργία

Παππάς Βασίλης

Παραπονιάρη Ειρήνη

Πιστιόλη Διαλεχτή

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

*Ο κινηματογράφος ή αλλιώς σινεμά αποτελεί σήμερα την αποκαλούμενη και **έβδομη τέχνη**. Αρχικά εμφανίστηκε περισσότερο ως μια νέα τεχνική καταγραφής της κίνησης και οπτικοποίησής της, όπως δηλώνει και ο ίδιος ο όρος (κινηματογράφος = κινήματα + γραφή).*

14 Οκτωβρίου, 1888. Η πρώτη «πρωτόγονη» προσπάθεια για καταγραφή της κίνησης σε κινηματογραφική μηχανή είναι γεγονός. Οι «πρωταγωνιστές» εμφανίζονται να περπατούν κυκλικά, γελώντας με τον εαυτό τους, εντός της περιοχής που εμφανίζεται στην κάμερα. Η «ταινία» αυτή που έμεινε γνωστή σαν «Roundhay Garden Scene», έμελλε να βάλει έναν από τους πρώτους θεμέλιους λίθους, σ' αυτό που αργότερα θα ονομάζονταν «Έβδομη

- Η λέξη «κινηματογράφος» επινοήθηκε από το Λεόν Μπουλί, ο οποίος βάφτισε έτσι αυτό που θεωρήθηκε ως εφεύρεση των αδελφών Λιμιέρ. Οι αδερφοί Λιμιέρ, δεν ήταν οι εφευρέτες του κινηματογράφου, ήταν όμως αυτοί που τον βελτίωσαν, τον καθιέρωσαν και τον διέδωσαν στο ευρύ κοινό. Ο όρος κινηματογράφος σήμαινε δε, αρχικά, τη μηχανή εκείνη η οποία είχε τη δυνατότητα να καταγράφει την κίνηση. Η αίσθηση της κίνησης που δημιουργείται όταν βλέπουμε μια ταινία βασίζεται στην εκμετάλλευση δύο οπτικών φαινομένων: το πρώτο είναι η διατήρηση της οπτικής εικόνας στον εγκέφαλο για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου μετά την προβολή της στο φακό του ματιού (μετεϊκασμα) , ενώ το δεύτερο δημιουργεί την ψευδαισθηση της κίνησης, όταν οι εικόνες διαδέχονται η μία την άλλη. Τα δύο αυτά φαινόμενα μαζί αποτελούν τη βάση του κινηματογράφου από φυσιολογικής πλευράς, ενώ από την τεχνική υπάρχει ένα φιλμ, που εγχόμενες εικόνες σε συγκεκριμένο ρυθμό.

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- Οι Λιμιέρ ήταν ιδιοκτήτες ενός εργοστασίου στη Γαλλία, το οποίο κατασκεύαζε φωτογραφικές πλάκες και διάφορα άλλα φωτογραφικά είδη.
- Στην έκθεση του Παρισιού το 1894, ο Αντουάν Λιμιέρ ήταν καλεσμένος στην παρουσίαση του κινητοσκοπίου του Έντισον. Αμέσως του τράβηξε το ενδιαφέρον αυτή η συσκευή και αγόρασε μια. Μέσα σε ένα μόλις χρόνο οι Λιμιέρ είχαν έτοιμη την πρώτη κινηματογραφική μηχανή λήψης και προβολής με το όνομα «Κινηματογράφος». Τον κινηματογράφο αποτελούσε μία φορητή κινηματογραφική μηχανή, λήψεως, εκτύπωσης και προβολής του φιλμ, που εμφάνιζε σε οθόνη εικόνες με ρυθμό 16 καρτέ ανά δευτερόλεπτο.. Οι δυο αδελφοί που είχαν ασχοληθεί αρκετά χρόνια με την έρευνα της φωτογραφίας και των προοπτικών της. Μόλις πήραν την αναγνώριση της ευρεσιτεχνίας τους για την κινηματογραφική μηχανή αποφάσισαν να κάνουν την πρώτη παράσταση, για να δει το κοινό το νέο επιστημονικό θαύμα. Είναι αμφίβολο αν οι ίδιοι οι Λιμιέρ είχαν συλλάβει τη σημασία της εφεύρεσής τους, καθώς ήταν της άποψης ότι «ο κινηματογράφος είναι μια εφεύρεση χωρίς μέλλον».

ΠΡΟΑΓΓΕΛΟΙ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

➤ Μετείκασμα

Ο κινηματογράφος βασίζεται σε ένα ελάττωμα του ανθρώπινου ματιού ,που ονομάζεται " μετείκασμα", ένας στιγμιαίος οπτικός ερεθισμός διαρκεί αρκετά αφού εξαφανιστεί η αιτία που το προκάλεσε γιατί χρειάζεται επεξεργασία από τον εγκέφαλο . Η εικόνα (είδωλο) που σχηματίζεται στον αμφιβληστροειδή από ένα αντικείμενο δεν χάνεται αμέσως , αλλά παραμένει και μετά την εξαφάνιση του. Ο κινηματογράφος στηρίζεται πάνω σε αυτή την αρχή, για να λειτουργήσει δεν είναι τίποτα άλλο δηλαδή από μια αλληλουχία φωτογραφιών που κινούνται με 24 καρέ το δευτερόλεπτο. Έτσι πριν ακόμα εξαφανιστεί το μετείκασμα της μιας εικόνας, να έρχεται η άλλη εικόνα, τότε οι εικόνες αυτές " συγχωνεύονται" και δημιουργούν μια συνεχή ροή εντυπώσεων. Με αυτόν τον τρόπο ο κινηματογράφος δίνει την εντύπωση της κίνησης.

► Κινητοσκόπιο

Το κινητοσκόπιο ήταν μία μηχανή παρουσίασης ταινιών, πρόδρομος της σύγχρονης κινηματογραφικής μηχανής προβολής. Η εφεύρεση του κινητοσκοπίου συνδύαζε τη φωτογραφία και την τεχνολογία αναπαράστασης της κίνησης της εικόνας, προβάλλοντας διάτρητο φιλμ των 35 χιλιοστών.

► Μουτοσκόπιο

Το μουτοσκόπιο αποτελεί μία μορφή εικονοσκοπίου που εφευρέθηκε από τον Χέρμαν Κάσλερ το 1894. Είχε μια σειρά από καρτέλες με τυπωμένες εικόνες ενός κινούμενου αντικειμένου. Με το γύρισμα μιας λαβής ξεφυλλίζονταν οι καρτέλες και οι φιγούρες εκινείτο

Το φιλμ

Σε κάθε κινηματογραφική προβολή μπροστά στα μάτια του θεατή περνούν εκατοντάδες μέτρα φιλμ. Ένα λεπτό κινηματογράφο απαιτεί πάνω από 27μ. φιλμ και μια μεγάλη μήκους ταινία 2,5χλμ. Σήμερα υπάρχει μια ολόκληρη βιομηχανία που προμηθεύει τις κινηματογραφικές εταιρίες με φιλμ σε τεράστιες ποσότητες, το επεξεργάζεται και παράγει τις κόπες που προβάλλονται στους κινηματογράφους. Στο παρελθόν χρησιμοποιούσαν διαφόρων διαστάσεων φιλμ, αλλά για τις σημερινές ταινίες μεγάλου μήκους χρησιμοποιούν τη στάνταρ διάσταση των 35χιλ.

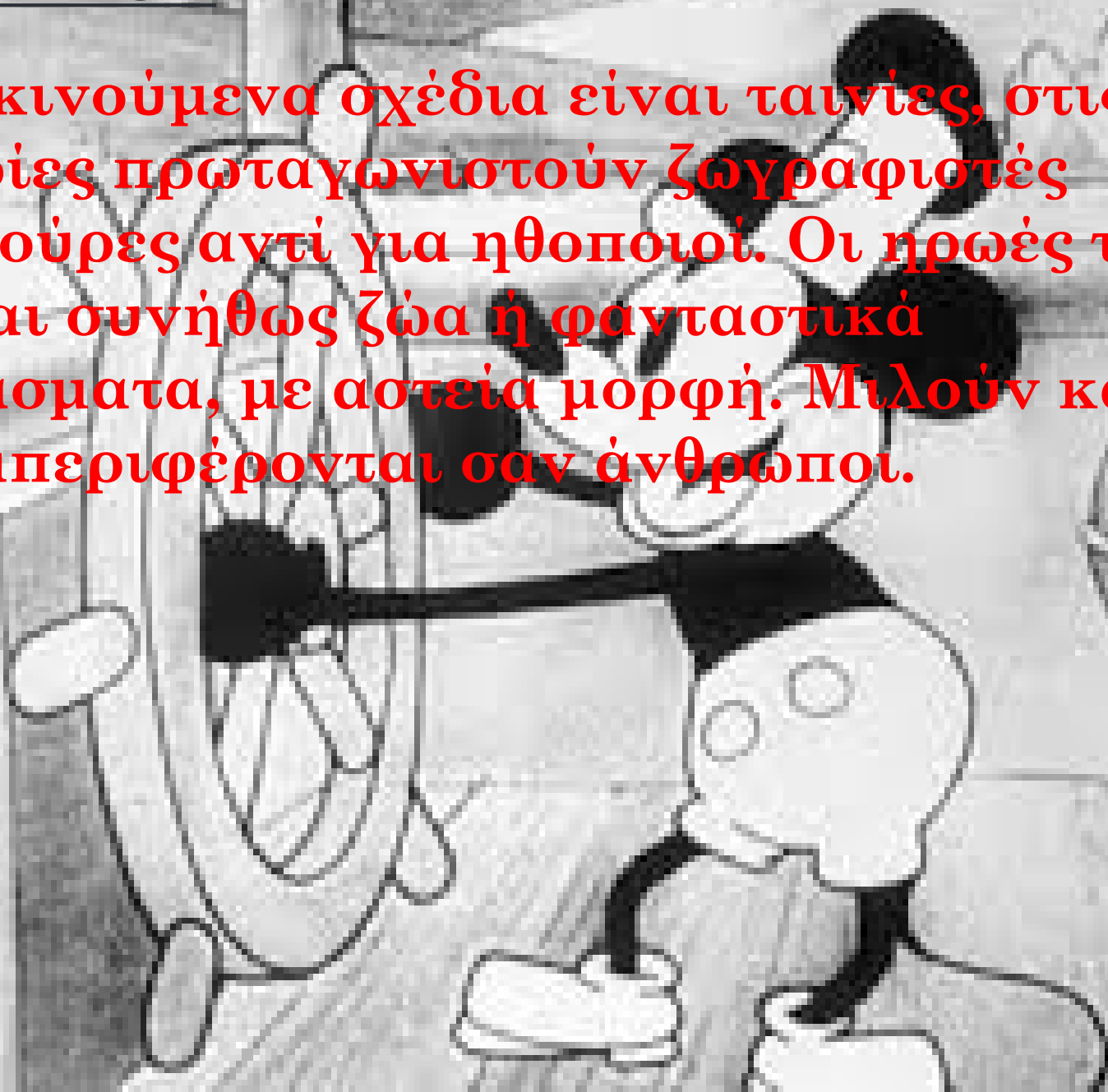

ΚΙΝΟΥΜΕΝΑ ΣΧΕΔΙΑ

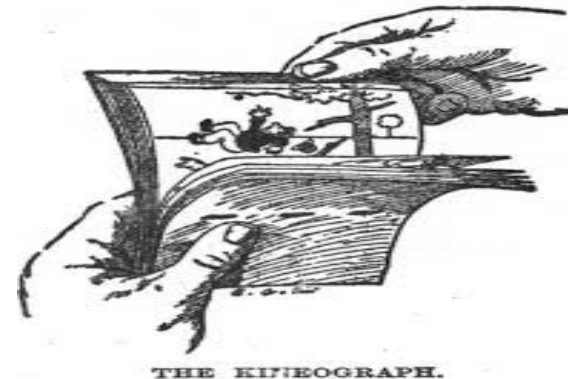
ΟΡΙΣΜΟΣ

Τα κινούμενα σχέδια είναι ταινίες, στις οποίες πρωταγωνιστούν ζωγραφιστές φιγούρες αντί για ηθοποιοί. Οι ηρώες τους είναι συνήθως ζώα ή φανταστικά πλάσματα, με αστεία μορφή. Μιλούν και συμπεριφέρονται σαν άνθρωποι.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Η δημιουργία των ταινιών αυτών βασίζεται, όπως ο κινηματογράφος, στο μεταίσθημα με χρήση της τεχνικής Animation. Αρχικά οι σκηνές της ταινίας ζωγραφίζονται ξεχωριστά η καθεμία. Για να δημιουργηθεί ένα κινούμενο σχέδιο, τα αρχικά σκίτσα ζωγραφίζονται σε διάφανες επιφάνειες και μετά ζωγραφίζονται. Κάθε σχέδιο διαφέρει ελάχιστα από το προηγούμενο. Στη συνέχεια τα σχέδια φωτογραφίζονται με τη σειρά και δημιουργείται ένα ενιαίο φιλμ. Όταν το φιλμ προβάλλεται με ταχύτητα, οι φιγούρες των σχεδίων φαίνονται σαν να κινούνται.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΙΝΟΥΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο Emile Cohl είναι ο “δημιουργός” του πρώτου κινούμενου σχεδίου στην Ιστορία. Το 1908. Προβλήθηκε στις 17 Αυγούστου και ονομάζονταν Φαντασμαγορία

Υπάρχουν προγενέστερες ταινίες με κινούμενα σχέδια αλλά αυτή είναι η πρώτη ταινία εξ’ ολοκλήρου φτιαγμένη με κινούμενα σχέδια.

Walt Disney

Ο Γουώλτερ Έλιας Ντίσνεϋ γεννήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 1901 ήταν Αμερικανός παραγωγός ταινιών, σκηνοθέτης, σεναριογράφος και σχεδιαστής κινουμένων σχεδίων. Ως ιδρυτής της Walt Disney Productions και μέχρι σήμερα κολοσσού Walt Disney Company έχει γίνει ένας από τους πιο διάσημους παραγωγούς στην ιστορία του κινηματογράφου.

ANIME

Ο όρος anime χρησιμοποιείται από τον δυτικό κόσμο για να χαρακτηρίσει τα Ιαπωνικά κινούμενα σχέδια.

Στην Ιαπωνία ως anime χαρακτηρίζονται όλα τα κινούμενα σχέδια ανεξάρτητα από την χώρα προέλευσής τους, αντίθετα εκτός Ιαπωνίας έχει καθιερωθεί να χαρακτηρίζονται ως anime μόνο τα Ιαπωνικά κινούμενα σχέδια.

Τα άνιμε έχουν αρκετές διαφορές και κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που τα κάνουν να ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα κινούμενα σχέδια. Η μεγαλύτερη διαφορά είναι πως αντίθετα με αυτό που πιστεύεται στην δύση, πως τα κινούμενα σχέδια είναι κάτι μόνο για παιδιά, στα άνιμε αυτό δεν ισχύει. Υπάρχουν φυσικά και για παιδιά αλλά δεν περιορίζεται το είδος μόνο σε αυτό. Υπάρχουν άνιμε με πολύ πλούσια θεματολογία για όλες τις ηλικίες και ομάδες ανθρώπων.

Χαρακτηριστικά εξωτερικά γνωρίσματα των άνιμε, είναι το ύφος που χρησιμοποιείται στον σχεδιασμό τους και ορισμένες τεχνικές. Οι χαρακτήρες στα άνιμε έχουν συνήθως αρκετά μεγάλα μάτια. Κάτι που βοηθάει πάρα πολύ στην έκφραση των συναισθημάτων. Επίσης συνήθως δίνεται αρκετή σημασία στην λεπτομέρεια, έτσι ώστε τα σχέδια να είναι όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστικά και όχι σουρεαλιστικά όπως συμβαίνει συνήθως στην Δύση.

Οι ήρωες στα άνιμε δεν μοιάζουν επίσης τόσο πολύ με αυτούς που μας έχει συνηθίσει η Δύση, ή μάλλον καλύτερα η Αμερική. Οι ήρωες είναι απλοί συνηθισμένοι άνθρωποι όπως εμείς. Οι οποίοι εργάζονται, πάνε σχολείο, ερωτεύονται, απογοητεύονται, ονειρεύονται όπως εμείς. Οι κακοί δεν είναι απόλυτοι, και οι καλοί δεν κάνουν μόνο καλό. Οι ήρωες πεθαίνουν, ί

Ασπρόμαυρος κινηματογράφος

Ασπρόμαυρες ταινίες

Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1920 η βασική μορφή των ταινιών ήταν ασπρόμαυρη. Μετά το 1925 ξεκίνησαν συστηματικές προσπάθειες για την προσθήκη χρώματος. Αυτό σημαίνει ότι ο ασπρόμαυρος τύπος είχε κυριαρχήσει 40 περίπου χρόνια. Έγχρωμες ταινίες είχαν ήδη εμφανιστεί από τις αρχές του 20ου αιώνα, μέσω του χρωματισμού των κινηματογραφικών καρρέ με το χέρι. Μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, εμφανίστηκε το έγχρωμο αρνητικό φιλμ. Αν και μέχρι τη δεκαετία του 1950, η παραγωγή έγχρωμων ταινιών μειοψηφούσε, κατά τη δεκαετία του 1960 και χάρη στην ανάπτυξη της σχετικής τεχνολογίας, ο έγχρωμος κινηματογράφος επικράτησε.

Βωβός Κινηματογράφος

Ο όρος βουβός κινηματογράφος χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις ταινίες (βουβές ταινίες) που δεν είχαν συγχρονισμένο ηχογραφημένο ήχο και πιο συγκεκριμένα δεν είχαν ηχητικούς διαλόγους.

Στις βουβές ταινίες οι διάλογοι γίνονται μέσω παντομίμας και κάρτες τίτλων-διαλόγων. Η ιδέα συνδυασμού κινούμενων εικόνων με ήχο είναι παλιά όσο και ο κινηματογράφος αλλά λόγω τεχνικών δυσκολιών ο συγχρονισμός διαλόγων έγινε πρακτικός στο τέλος της δεκαετίας του 1920.

Η οπτική ποιότητα των βουβών ταινιών- ειδικά αυτών που δημιουργήθηκαν μετά το 1920- ήταν συχνά πολύ καλή.

Ταινίες βουβού κινηματογράφου

- 1) Gold rush - 1925 (Ο Χρυσοθήρας)
- 2) Nosferatu – 1922 (η λέξη είναι ελληνική και σημαίνει «ο φέρων την νόσον»)
- 3) Sherlock, Jr – 1924
- 4) The Battleship Potemkin - 1925 (Το θωρηκτό Ποτέμκιν)
- 5) Metropolis – 1927
- 6) Intolerance - 1916 (Μισαλλοδοξία)
- 7) Das Cabinet des Dr. Caligari - 1920 (Το εργαστήριο του Δρ. Καλιγκάρι)
- 8) Greed – 1924 (Απληστία)
- 9) The Phantom of the Opera - 1925 (Το φάντασμα της Όπερας)
- 10) Sunrise – 1927
- 11) Wings – 1927
- 12) Call of Cthulhu - 2005 (Το κάλεσμα του Κθούλου)
- 13) The Artist -2012

Ηθοποιοί & βωβός κινηματογράφος

- Γνωστότερος ηθοποιός του βωβού κινηματογράφου είναι ο Τσάρλι Τσάπλιν. Ο μικρός Τσάπλιν πρωτοεμφανίσθηκε στη σκηνή σε ηλικία μόλις 10 ετών. Μετά το 1912 έλαβε μέρος σε πολλές κωμικές ταινίες δημιουργώντας έτσι τον τύπο του Σαρλό. Εκτός από ηθοποιός ο Τσάπλιν υπήρξε σεναριογράφος σκηνοθέτης αλλά και συνθέτης μουσικής των ταινιών.
- Ένα άλλο κωμικό ζευγάρι του βωβού κινηματογράφου ήταν ο Σταν και ο Όλι. Ο χοντρός και ο λιγνός όπως είναι γνωστοί ήταν ένα χαρισματικό δίδυμο που όσο τσακώνονταν στην οθόνη τόσο αγαπημένο ήταν στην πραγματικότητα. Η πρώτη ταινία στην οποία πρωτοεμφανίστηκαν μαζί ήταν το Lucky Dog του 1917.

Μεγάλοι Σκηνοθέτες

• Ο Ακίρα Κουροσάβα ήταν Ιάπωνας σκηνοθέτης. Επηρέασε με τις ταινίες του μια ολόκληρη γενιά Δυτικών σκηνοθετών. Ο Ακίρα Κουροσάβα είναι αναμφίβολα ο γνωστότερος στην Δύση Ιάπωνας σκηνοθέτης. Γύρισε περισσότερες από 30 ταινίες. Μερικές από αυτές τιμήθηκαν και με διεθνή βραβεία, όπως ο Χρυσός Λέων στο Φεστιβάλ της Βενετίας το 1951

- Ο Σερ Άλφρεντ Τζόζεφ Χίτσκοκ ήταν Άγγλος σκηνοθέτης και παραγωγός. Συχνά αναφέρεται και ως «Άρχοντας του Σασπένς», καθώς ήταν πρωτοπόρος σε διάφορες τεχνικές, σχετικά με τα θρίλερ περιπέτειας και τα ψυχολογικά θρίλερ. Κατόπιν επιτυχημένης καριέρας στον Βρετανικό Κινηματογράφο, σε βουβές και μη ταινίες, όπου είχε τη φήμη του καλύτερου σκηνοθέτη, το 1939, δοκίμασε να γυρίσει ταινίες στο Χόλυγουντ

- Ο Μπίλι Γουάιλντερ ήταν Αυστρααμερικανός σκηνοθέτης, σεναριογράφος, παραγωγός, καλλιτέχνης, και δημοσιογράφος, του οποίου η καριέρα διήρκεσε περισσότερο από 50 χρόνια. Θεωρείται ως ένας από τους πιο ιδιοφυείς σκηνοθέτες της χρυσής εποχής του Χόλυγουντ, λόγω της ευρείας γκάμας ταινιών που σκηνοθέτησε. Η βράβειυσή του με τρία όσκαρ τόσο για την παραγωγή, όσο και για τη σκηνοθεσία και τη συγγραφή του σεναρίου της ταινίας Η Γκαρσονιέρα, τον κατέστησε ως έναν από τους μόλις πέντε καλλιτέχνες, που έχουν καταφέρει αυτό το επίτευγμα.

- Ο Σερ Τσαρλς Σπένσερ "Τσάρλι" Τσάπλιν, γνωστότερος με το υποκοριστικό Τσάρλι υπήρξε Άγγλος ηθοποιός, σεναριογράφος και σκηνοθέτης, που μεγαλούργησε στις πρώτες δεκαετίες του Χόλυγουντ. Είναι χρονικά η πρώτη παγκόσμια αναγνωρίσιμη φιγούρα της κινηματογραφικής τέχνης. Το 1972 ταξίδεψε στην Αμερική προκειμένου να παραλάβει το ειδικό Τιμητικό Όσκαρ για τη συνεισφορά του στην έβδομη τέχνη, κερδίζοντας το μεγαλύτερο σε διάρκεια χειροκρότημα της ιστορίας των βραβείων. Το Αμερικανικό Ινστιτούτο Κινηματογράφου τον έχει κατατάξει δέκατο στη λίστα με τους 25 μεγαλύτερους σταρ όλων των εποχών.

- Ο Σερ Ντέιβιντ Λην ήταν Άγγλος σκηνοθέτης, σεναριογράφος, μοντέρ και παραγωγός. Κατά τη διάρκεια της καριέρας του βραβεύτηκε με δύο Όσκαρ και ήταν υποψήφιος άλλες εννέα φορές. Επίσης βραβεύτηκε με τρεις Χρυσές Σφαίρες και Χρυσή Άρκτο από το Φεστιβάλ του Βερολίνου. Το 1990 έλαβε τιμητικό βραβείο από το Αμερικανικό Ινστιτούτο Κινηματογράφου για τη συνολική προσφορά του. Έχοντας γνωρίσει παγκόσμια αναγνώριση και επηρεάσει το έργο πολλών μεταγενέστερων συναδέλφων του, τον θυμόμαστε για τη δημιουργία επικών ταινιών μεγάλης κλίμακας, όπως Η Γέφυρα του Ποταμού Κβάι , Ο Λώρενς της Αραβίας , Δόκτωρ Ζιβάγκο και Το Πέρασμα στην Ινδία .

- Ο Μπερνάρντο Μπερτολούτσι είναι Ιταλός σκηνοθέτης του κινηματογράφου. Θεωρείται ένας από τους πιο αξιόλογους σκηνοθέτες της δεκαετίας του '70. Έχει κερδίσει τον Τιμητικό Χρυσό Φοίνικα στο φεστιβάλ Καννών, το 2011.

- David Keith Lynch είναι ένας Αμερικανός σκηνοθέτης , σεναριογράφος , εικαστικός καλλιτέχνης , μουσικός , ηθοποιός και συγγραφέας . Γνωστός για το υπερρεαλιστικό ταινίες του , έχει αναπτύξει ένα μοναδικό κινηματογραφικό ύφος . Το σουρεαλιστικό και , σε πολλές περιπτώσεις , έχουν βίαια στοιχεία που περιέχονται εντός του ταινίες ήταν γνωστοί για να " ενοχλούν, προσβάλλουν ή να μπερδέψουν " το κοινό .

- Ο Μάρτιν Σκορσέζε είναι Αμερικανός, βραβευμένος με Όσκαρ, σκηνοθέτης, σεναριογράφος και παραγωγός.. Έχει βραβευτεί με Χρυσή Σφαίρα και βραβείο της Ένωσης Αμερικανών Σκηνοθετών. Είναι πρόεδρος του Film Foundation, ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού, αφιερωμένου στην αναπαλαίωση ταινιών και στην αποτροπή της καταστροφής των πρωτότυπων φιλμ. Το έργο του Σκορσέζε αφορά θέματα και καθολικά πρότυπα όπως ενοχή και σωτηρία, η παλικαριά, αλλά και η βία. Ο Σκορσέζε θεωρείται ευρέως ένας από τους πιο σημαντικούς σκηνοθέτες της γενιάς του, με μεγάλη επιρροή στην πορεία του αμερικανικού κινηματογράφου.

- Ο Τζορτζ Όρσον Γουέλς ήταν Αμερικάνος σκηνοθέτης θεάτρου και κινηματογράφου, ηθοποιός, σεναριογράφος και παραγωγός. Σήμερα είναι κυρίως γνωστός για την ταινία του "Πολίτης Κέιν", θεωρούμενη από πολλούς ως μία από τις καλύτερες ταινίες όλων των εποχών.. Το 1999 το Αμερικανικό Ινστιτούτο Κινηματογράφου τον κατέταξε στην 16η θέση στη λίστα με τους 25 μεγαλύτερους σταρ όλων των εποχών.

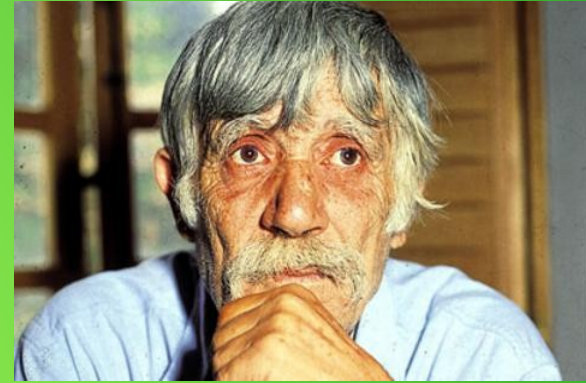

Κορυφαίοι Έλληνες Σκηνοθέτες

- Ο Θόδωρος Αγγελόπουλος
(Αθήνα, 27 Απριλίου 1935 - 24 Ιανουαρίου 2012) ήταν Έλληνας σκηνοθέτης, σεναριογράφος και παραγωγός κινηματογράφου. Έχει τιμηθεί με βραβεία στην Ελλάδα και το εξωτερικό για την προσφορά του στον κινηματογράφο, με σπουδαιότερο της καλύτερης ταινίας με τον Χρυσό Φοίνικα στο Φεστιβάλ των Καννών το 1998 για την ταινία Μια Αιωνιότητα και μια Μέρα.

- **Ο Αλέξης Δαμιανός** ήταν Έλληνας σκηνοθέτης του θεάτρου, της τηλεόρασης και του κινηματογράφου. Γεννήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 1921 στην Αθήνα. Είχε σκηνοθετήσει τρεις ταινίες μεγάλου μήκους που είναι σημαντικότες για τον ελληνικό κινηματογράφο (η Ευδοκία θεωρείται από πολλούς ως η καλύτερη ελληνική ταινία που έχει γυριστεί ποτέ).

- **Ο Παντελής Βούλγαρης** είναι Έλληνας σεναριογράφος και σκηνοθέτης. Γεννήθηκε στην Αθήνα στις 23 Οκτωβρίου 1940. Μετά τις σπουδές του στον κινηματογράφο εργάστηκε ως βοηθός σκηνοθέτης σε πλήθος παραγωγών. Ο Παντελής Βούλγαρης έχει διακριθεί και βραβευθεί σε πολλά διεθνή φεστιβάλ κινηματογράφου.

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

«Σαν η φωτογραφία ζωντάνεψε στα τέλη του περασμένου αιώνα, απλώθηκε μονομιάς μια σιωπή θαυμαστική, συγχρόνως και θωπευτική. Σιωπή απ' τις αμίλητες φιγούρες που κινήθηκαν, σιωπή κι απ' τον κόσμο που βωβός παρατηρούσε στην τετράγωνη λευκή οθόνη να πραγματοποιούνται εξαίσια οράματα έρωτα και πάθους, με ανεξίτηλες μορφές ανδρών και γυναικών καθώς κι ατελείωτα γκανγκς μεγάλων κωμικών, που μας παρείχαν νέες διαστάσεις στα προβλήματα εκείνου του καιρού. Μα σαν μίλησαν οι φιγούρες, σκοτώθηκε η σιωπή κι ο χώρος γέμισε αμηχανία και μουσική.

Έτσι γεννήθηκε η μουσική του κινηματογράφου, θα 'λεγε κανείς. Απ' τη σιωπή. Και η μουσική αυτή υπήρξε στην αρχή λίγο σκοτάδι, τίτλοι, ηχητική περιγραφή του ονείρου, πράξη ζωής και θάνατος, ενέργεια.

Η μουσική του κινηματογράφου συντηρεί στη μνήμη την εικόνα, την ερμηνεύει, ενώ συγχρόνως χρωματίζει επιθυμίες και θύμησες δικές μας και την προσωπική μας ταύτιση με τις πτυχές ενός ασπρόμαυρου ονείρου τριάντα πέντε χιλιοστών».

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ

Τα πρώτα χρόνια και η ανάπτυξη της μουσικής βιομηχανίας του κινηματογράφου

Στα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ου αιώνα η μουσική συνοδεύει τις κινούμενες φωτογραφικές εικόνες αποτελώντας κομμάτι της προβολής της ταινίας. Η μουσική ήταν είτε αυτοσχεδιαζόμενη είτε επιλογή από έργα κλασικής μουσικής.

Τη δεκαετία του 1930, η μετάβαση από το βωβό στον ομιλούντα κινηματογράφο δίνει νέα διάσταση στο ρόλο της μουσικής, καθώς αρκετοί συνθέτες του 20ου αιώνα ασχολήθηκαν με τη μουσική για τον κινηματογράφο.

Η μουσική στον ελληνικό κινηματογράφο

Για τη χρήση μουσικής στον ελληνικό κινηματογράφο, την εποχή του βωβού, δεν υπάρχουν πολλές πληροφορίες. Τη δεκαετία του '40 γράφεται μουσική για τον κινηματογράφο και διακρίνονται και οι πρώτοι συνθέτες . Στα χρόνια που ακολουθούν, όλοι οι σημαντικοί συνθέτες της Ελλάδας πέρασαν από το χώρο της κινηματογραφικής μουσικής.

Σύνθεση κινηματογραφικής μουσικής

Για τη σύνθεση μουσικής για τον κινηματογράφο σήμερα χρησιμοποιούνται οι εξής μέθοδοι:

- Δανεισμός αυτούσιας μιας γνωστής μουσικής
- Σύνθεση κοινότοπης μουσικής (κλισέ)
- Ενασχόληση σύγχρονων συνθετών με την κινηματογραφική μουσική
- Χρήση νέων τεχνολογιών
- Χρήση παλιάς μουσικής με νέα νοηματοδότηση και περιεχόμενο

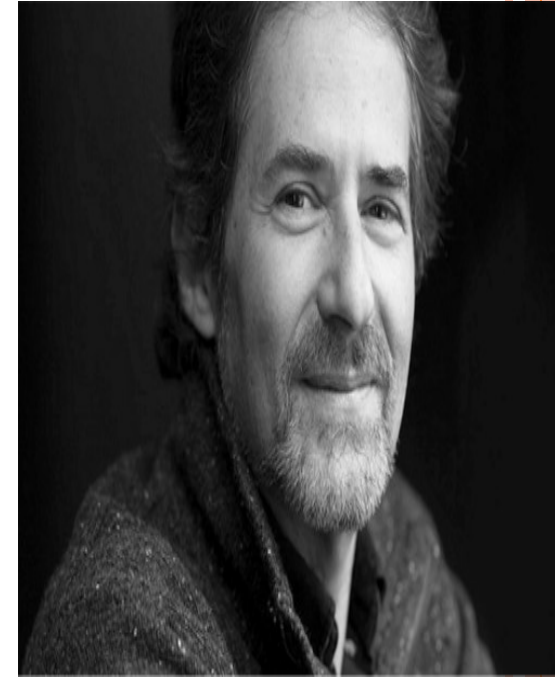
○ Ennio Morricone

Ο μαέστρος Ennio Morricone γεννήθηκε στη Ρώμη το 1928. Το 1961 έκανε το ντεμπούτο του στον κινηματογράφο με την Ιταλική ταινία “Il federale”. Δυο χρόνια αργότερα γνώρισε το σκηνοθέτη Sergio Leone που θα άλλαζε τη ζωή του για πάντα. Ο Morricone έγραψε τη μουσική για γούεστερν “A Fistful Of Dollars”, “For A Few Dollars More”, “The Good, The Bad And The Ugly”. Αυτά τα σάουντρακ πουλήθηκαν με γρήγορους ρυθμούς, χαρίζοντας φήμη και δόξα στον Morricone, ο οποίος κατάφερε να δημιουργήσει μια δική του σχολή. Ένας σπουδαίος συνθέτης με εξαιρετική αντίληψη της μουσικής, που παρά τα μοναδικά θέματά του, η ακαδημία κινηματογράφου δεν του απένειμε κανένα βραβείο Oscar.

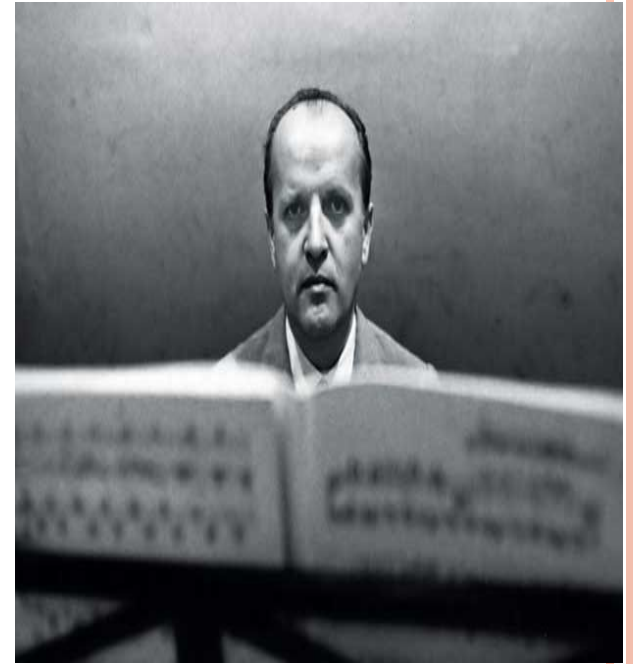

○ James Horner

Ο James Horner γεννήθηκε το 1953 στο Los Angeles.. Η πρώτη ταινία που συνέθεσε ήταν το 1979 με τίτλο “The Lady In Red”. Τρία χρόνια αργότερα έγραψε το πρώτο του εντυπωσιακό σάουντρακ για το “Star Trek: The Wrath Of Khan”. Ο James Horner είναι ο μοναδικός συνθέτης που αντιγράφει τα δικά του παλιότερα θέματα με επιτυχία, χωρίς να γίνεται κουραστικός. Έχει κτίσει μια δική του μουσική ταυτότητα που δύσκολα μπορεί να αντιγραφεί από άλλους. Κέρδισε δύο βραβεία Oscar, για την ταινία “Titanic”

- **O Nino Rota** γεννήθηκε το 1911 στην Ιταλία. Χάρισε στον κινηματογράφο το αριστούργημα “The Godfather”, για πολλούς το καλύτερο σάουντρακ που έχει γραφτεί. Κάνεις δεν αμφισβητεί το ταλέντο και τη μουσική ευφυΐα του Nino Rota και ας μην κατάφερε να αναλάβει μεγάλα επιτυχημένα blockbuster. Στον κινηματογράφο ξεκίνησε την καριέρα του συνθέτοντας Ιταλικές ταινίες.

○ Μάνος Χατζιδάκις

Ο Μάνος Χατζιδάκις γεννήθηκε στην Εάνθη. Το 1957 ξεκινά μία περίοδος έντονης δημιουργικής δράσης. Ο Χατζιδάκις συνθέτει ασταμάτητα για το θέατρο και τον κινηματογράφο, όπου το έργο του γνωρίζει μεγάλη δημοφιλία, ενώ παράλληλα γράφει πολλά σημαντικά μουσικά έργα. Το 1960 ήταν μία χρονιά με διακρίσεις και βραβεία. Του απονεμήθηκε το πρώτο βραβείο στο Β' Φεστιβάλ Ελαφρού Τραγουδιού για το "Κυπαρισσάκι" και την "Τιμωρία", απέσπασε το βραβείο για τη μουσική του στο "Ποτάμι" στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης, έγραψε τα "Τα Παιδιά του Πειραιά" για το "Ποτέ την Κυριακή", που έκαναν το γύρο του κόσμου, αποδίδοντας στον συνθέτη και το Όσκαρ Καλύτερου Πρωτότυπου Τραγουδιού

◦ Μίκης Θεοδωράκης

Ο Μίκης Θεοδωράκης είναι Έλληνας
συνθέτης. Έχει ασχοληθεί με όλα τα είδη
της μουσικής, ενώ έχει συνθέσει τον ίσως
πιο αναγνωρίσιμο ελληνικό ρυθμό διεθνώς,
το σურτάκι "Ζορμπάς". Τα πρώτα του
soundtrack ήταν για τις ταινίες:

"ΕΥΠΟΛΗΤΟ ΤΑΓΜΑ" το 1953 και
"ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ" το 1961. Η

άνοδος στο διεθνές κινηματογραφικό
στερέωμα του Μίκη Θεοδωράκη

επιτυγχάνεται με τη
τον Jules Dassin στη
1962.

με
"ΡΑ" το

○ Βαγγέλης Παπαθανασίου

Η αρχή έγινε το 1970 όταν έγραψε την μουσική για μία ταινία του Χένρι Χάπιερ. Ακολουθεί ένα ακουστικό ντοκιμαντέρ επηρεασμένο από της φοιτητικές εξεγέρσεις στο Παρίσι του 1968. Ένα μεγάλο μέρος των συνθέσεων του Παπαθανασίου δημιουργήθηκαν για να πλαισιώσουν κινηματογραφικές Παραγωγές ως σάουντρακ. Ο Β. Παπαθανασίου έχει γράψει μουσική σε συνολικά 15 ταινίες

Κινηματογραφικά πρότυπα και εφηβεία

Η εφηβεία είναι η περίοδος της ζωής του ανθρώπου που αρχίζει με το τέλος της παιδικής ηλικίας και οδηγεί στην ενηλικίωση. Είναι μια εξελικτική φάση που κατά τη διάρκειά της συμβαίνουν βιολογικές, σωματικές και ψυχολογικές μεταβολές που επηρεάζουν και διαμορφώνουν τη συμπεριφορά του εφήβου, τη στάση του απέναντι στους άλλους, ενήλικες και συνομηλίκους και τις απόψεις και τις ιδέες του απέναντι σε αρχές και αξίες που επικρατούν στην κοινωνία όπου ζει.

Πρότυπα είναι κάποια είδωλα κυρίως προσώπων που έχουν καταξιωθεί σε έναν τομέα και είναι είτε από το κοντινό περιβάλλον ενός ανθρώπου είτε από το καλλιτεχνικό στερέωμα. Πολλές φορές τα πρότυπα που έχει ο κάθε άνθρωπος, δεν τα διαλέγει ο ίδιος αλλά του τα περνάει η κοινωνία ολόκληρη με έμμεσο ή άμεσο τρόπο. Η τηλεόραση, ο κινηματογράφος, το ραδιόφωνο, οι διαφημίσεις, οι εφημερίδες, τα περιοδικά και γενικά όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης συμβάλλουν πολύ ενεργά και αποτελεσματικά στη προσπάθεια αυτή όλων των κοινωνιών να εμφυτέψουν κυρίως στους νεότερους ανθρώπους της κοινωνίας –έφηβοι, νεαροί ενήλικες- προκαθορισμένα και συγκεκριμένα από αυτούς πρότυπα. . Στο χώρο της τέχνης, του θεάτρου, της μουσικής, του κινηματογράφου, του χορού, υπάρχουν άτομα που ασκούν τεράστια επίδραση στους εφήβους. Αν το άτομο δεν έχει την κριτική ικανότητα να ακολουθήσει ή να μιμηθεί ένα σωστό πρότυπο, τότε αυτό μπορεί να το οδηγήσει σε ψυχολογικά, προβλήματα συμπεριφοράς αλλά και σοβαρά σωματικά προβλήματα.

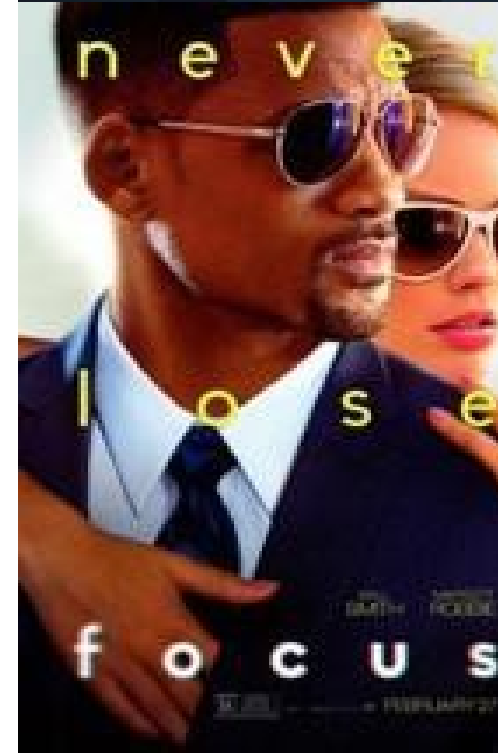
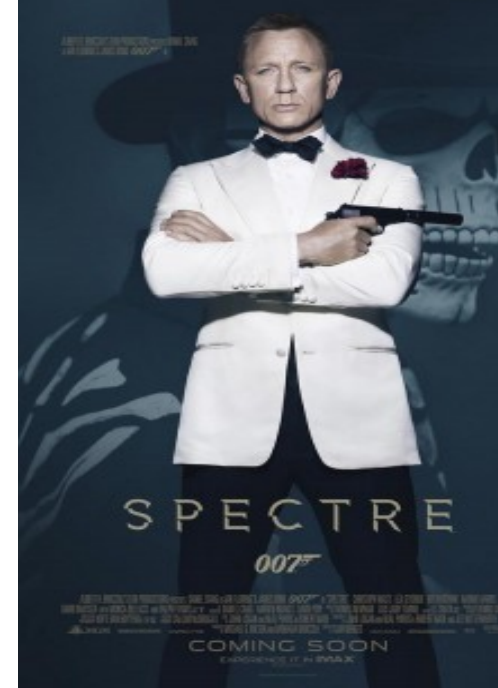

- Εφόσον τα πρότυπα που προβάλλονται στον κινηματογράφο δεν είναι κατάλληλα για αυτές τις ηλικίες, τότε είναι γεγονός ότι τα άτομα θα επηρεαστούν αρνητικά και δεν θα μπορέσουν να κάνουν τις σωστές επιλογές στη ζωή τους. Η παιδική εγκληματικότητα είχε αρχίσει να εμφανίζεται ή να αυξάνεται με γρήγορους ρυθμούς λόγω και της προβολής ταινιών με σκηνές βίας. Παιδιά παρακολουθούσαν ταινίες και επιχειρούσαν να μιμηθούν τις σκηνές βίας. Σύμφωνα με την επίσημη Ένωση Αμερικανών Ψυχολόγων η βία στον κινηματογράφο αυξάνει τον φόβο των παιδιών ότι θα γίνουν θύματα και τον φόβο για τον κόσμο γύρω τους. Τα οδηγεί στην απευαισθητοποίηση σε ζητήματα βίας και στα θύματα βίας. Τα παιδιά που εθίζονται σε σκηνές βίας γίνονται λιγότερο ευαίσθητα στον πόνο και στη δυστυχία των άλλων. Μαθαίνουν να ανέχονται τη βία και να μην την καταδικάζουν. Συνηθίζουν να λύνουν τις διαφορές τους με επιθετικό τρόπο.

Ανδρικό πρότυπο στον κινηματογράφο δημιουργήθηκε από τον Σον Κόνερυ, όπου υποδυόταν τον δυναμικό και γοητευτικό μυστικό πράκτορα 007, ή αλλιώς τον πολύ γνωστό μας James Bond. Κατά τη δεκαετία του '80, ως ανδρικά πρότυπα παρουσιάστηκαν οι Σβαρτzenέγκερ και Σταλόνε. Από τη δεκαετία του 2000 και μετά προβάλλονται πρότυπα μέσα από τους ρόλους γνωστών ηθοποιών όπως ο Μπραντ Πιτ και ο Τζωρτζ Κλούνεϋ.

Αυτά τα πρότυπα αποτελούν κοινωνική τάση. Ο αμερικανικός κινηματογράφος προβάλλει πρότυπα τόσο για τον άνδρα, όσο και για τη γυναίκα με χαρακτηριστικά που εκφράζουν τη δυτική κοινωνία κατά εποχές. Μέσα από τις ταινίες αποδεικνύεται η αλλαγή των ηθών. Παρατηρούνται αλλαγές στα πρότυπα, διότι πάνω από όλα αλλάζουν και οι εποχές και εμφανίζονται νέα δεδομένα στην κοινωνία.

Ανδρικά πρότυπα που κατά καιρούς και ανά εποχές προβλήθηκαν από τον κινηματογράφο: Ισχυρό φύλο, Σύζυγος, Βίαιος, Εργαζόμενος, Πολιτικός, Στρατιώτης, Υπερφυσικό όν , Εραστής, Επιστήμονας, Άνθρωπος του υπόκοσμου, Αθλητής, Καλλιτέχνης.

Τα πρότυπα των γυναικών που παρουσιάζονται είναι επηρεασμένα από τη δομή της πατριαρχικής κοινωνίας και της διαφοράς της εκπαίδευσης των δύο φύλων. Οι άνδρες είχαν την εξουσία και οι γυναίκες μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα περιορίζονταν στο σπίτι στο ρόλο της νοικοκυράς. Ωστόσο με την άνοδο του κινηματογράφου και την ραγδαία εξέλιξη του από τη δεκαετία του 50 και μετά προβάλλονται γυναικεία πρότυπα που μαρτυρούν την ανάγκη για την εξέλιξη της κοινωνίας χειραφέτησης της γυναίκας και αναβάθμιση του ρόλου της ως σύντροφος, σύζυγος, μητέρα, εργαζόμενη.

Κινηματογράφος & Προπαγάνδα

Ο κινηματογράφος, όπως και κάθε μορφή τέχνης, έχει χρησιμοποιηθεί ως μέσο προπαγάνδας ιδεών, προτύπων ζωής και πολιτικών καθεστώτων. Στον κινηματογράφο μάλιστα το φαινόμενο αυτό πήρε πολύ μεγάλες διαστάσεις αφού λόγω της μαζικής απήχησης που έχει ως μέσο (ιδιαίτερα πριν εμφανιστεί η τηλεόραση) και της δύναμης του συνδυασμού εικόνας-ήχου μπορεί να επηρεάσει την κοινή γνώμη και να την κατευθύνει.

Η προπαγάνδα στον κινηματογράφο χρησιμοποιήθηκε και χρησιμοποιείται:

1. για να εμπνεύσει τους ακολούθους μιας ιδεολογίας και να προκαλέσει συσπείρωση και συνοχή,
2. για να προβάλλει αξίες και ιδανικά,
3. για να ενισχύσει μια ιδεολογία σε σχέση με άλλες αντικρουόμενες ιδεολογίες
4. για να επιτεθεί και να αμαυρώσει μία αντίπαλη ομάδα ή ιδεολογία.

Η προπαγάνδα είναι πολύ αποτελεσματική στον κινηματογράφο, επηρεάζοντας συνειδητά και ασυνείδητα το κοινό που την παρακολουθεί, εκπέμποντας μηνύματα και ιδέες, που μέσα από τη μαγεία της κινούμενης εικόνας γίνονται πιο εύκολα αποδεκτά από ότι με την ομιλία ή το γραπτό λόγο. Οι παραγωγές, που δημιουργούνται για προπαγάνδα, είναι συνήθως τεχνικά άψογες και πολύ καλά μελετημένες. Είναι έτσι φτιαγμένες ώστε να περάσουν το μήνυμα που στοχεύουν, χωρίς να γίνουν βαρετές ή ενοχλητικές.

Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΗΓΗ

Ο κινηματογράφος, αν και σε όλη την ιστορία του θεωρήθηκε και θεωρείται τέχνη, διατηρεί πάντα και έναν δεύτερο ρόλο: αυτόν του μέσου μαζικής ενημέρωσης. Ο κινηματογράφος, ήδη από τα πρώτα χρόνια ύπαρξής του, πληροφορούσε, ενημέρωνε τον κόσμο που τον παρακολουθούσε για στάσεις και απόψεις που υπήρχαν στην εκάστοτε κοινωνία. Η κινηματογραφική οθόνη αντανακλούσε όψεις της πραγματικότητας της κοινωνίας, έστω και με κάποιες υποκειμενικές επιλογές, όψεις, δηλαδή, της ιστορικής πραγματικότητας. Σε αυτό το σημείο οφείλουμε να αναφέρουμε πως αυτό που προβάλλει μια κινηματογραφική ταινία δεν είναι η πραγματικότητα. Ακόμα και ένα ντοκιμαντέρ δε μεταφέρει αυτούσια την πραγματικότητα αφού ο σκηνοθέτης θα επιλέξει ποιο κομμάτι της θα προβάλλει, από ποια οπτική γωνιά θα το δει αλλά και από ποια θα το «τραβήξει». Έτσι και μια ταινία μπορεί να είναι μια άποψη για την πραγματικότητα αλλά όχι η πραγματικότητα ... Ο κινηματογράφος σπάνια επεδίωξε να αποτελέσει ιστορικό ντοκουμέντο αλλά η ίδια η φύση της διαδικασίας της παραγωγής της κινηματογραφικής ταινίας του πρόσδωσε τέτοιο ρόλο ως ένα βαθμό.

Πράγματι, η ιστορία του 20ού αιώνα δεν μπορεί να γραφτεί χωρίς τον κινηματογράφο για μια σειρά από λόγους. Πρώτα από όλα γιατί ο κινηματογράφος αποτέλεσε, πολύ γρήγορα μετά την εφεύρεσή του, τη βασική προσιτή ψυχαγωγία για όλα τα κοινωνικά στρώματα. Ως μέσο ψυχαγωγίας, ο κινηματογράφος εκτόπισε ή υποβάθμισε άλλες μορφές ψυχαγωγίας ως τη στιγμή που αμφισβητήθηκε, από τη δεκαετία του '70, από ένα νέο ισχυρότερο μέσο κινούμενης εικόνας και πάλι, την τηλεόραση. Ο κινηματογράφος είναι μια μορφή τέχνης και, επομένως, η ιστορία του αποτελεί τμήμα της ιστορίας της τέχνης του 20ού αιώνα. Ακριβώς άλλωστε αυτή η όψη της κινηματογραφικής δημιουργίας είναι που έχει επιβάλει και τα αισθητικά κριτήρια αξιολόγησης τα οποία, αν και ισχύουν, πολλές φορές συσκοτίζουν την ιστορική κατανόηση, εφόσον βεβαίως την επιχειρήσουμε. Τέλος, ο κινηματογράφος ως «προϊόν» μιας συγκεκριμένης κοινωνίας αποτελεί ιστορικό τεκμήριο, μαρτυρία άμεση ή έμμεση για την κοινωνία που τον παρήγαγε. Αυτή ακριβώς η λειτουργία είναι που κάνει τον κινηματογράφο απαραίτητο για τη συγγραφή αλλά και για τη διδασκαλία της ιστορίας του 20ού αιώνα

Βιβλιογραφία

- Κηθ Ρήντερ (μφ. Σώτη Τριανταφύλλου), Ιστορία του παγκόσμιου κινηματογράφου 1895-1975, εκδ. Αιγόκερως, 2000.
- Βικιπαίδεια, Κινηματογράφος
- Κινηματογράφος και Ιστορία, Αρχείο ΕΡΤ
- ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ – cinemainfo.gr
- Μουσική και κινηματογράφος

